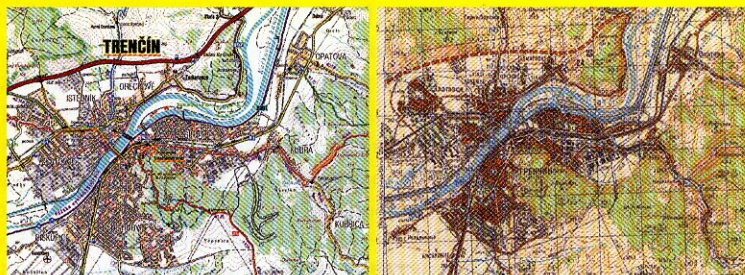

Turistická mapa

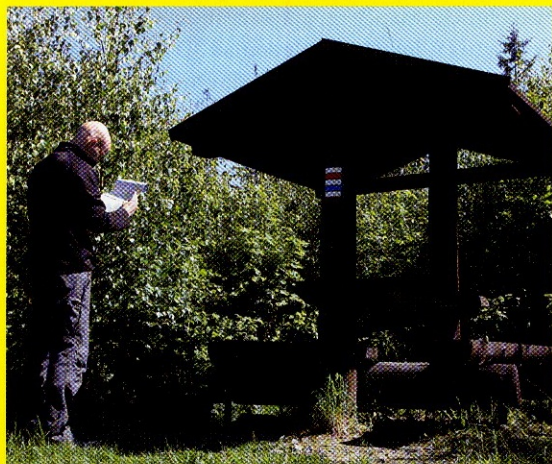
Když se řekne mapa, většinu české populace nepochybně napadne na prvním místě turistická. Některou z turistických map alespoň jednou použil snad každý z nás. V dalším dílu seriálu popisujícího pozadí tvorby věcí, s nimiž denně přicházíme do kontaktu, se podíváme jak vznikají turistické mapy. Pod pokličku svého kartografického hrnce nás nechali nahlédnout ve vydavatelství Shocart.

1. Topografická data

Nejdůležitějším stavebním kamenem jsou základní data. Počátkem devadesátých let 20. století vstoupil do kartografické tvorby proces digitalizace. Dochází tedy k převodu tehdejších dostupných mapových podkladů (vojenské mapy, civilní státní mapové dílo) do digitální podoby – nejprve rastrové, ze které se data překreslila do vektorů. V počátcích probíhá vektorizace na tabletech, základní kresba se pořizuje převážně z vojenských map ruské provenience, místy s informacemi starými pár desítek let.

Takto pořízená základní kresba však prošla následně rozsáhlou aktualizací základní situace, která je vzhledem k neustále probíhajícím změnám souvisejících s výstavbou nekonečným procesem. Současná doba nabízející využití GPS aplikací široké veřejnosti klade vysoké nároky na přesnost dat, proto je základní kresba zpřesňována například s pomocí leteckých snímků, vždy s ohledem na výstupní měřítko dané mapy.

2. Sběr informací v terénu

Při tvorbě turistické mapy je potřeba základní mapovou kresbu doplnit o turistickou nástavbu, tedy skupinu mapových prvků, které nesou informaci o turistických značených trasách (TZT), cyklotrasách, rozcestnících, ubytovacích a stravovacích možnostech, zajímavostech apod. Obě země bývalé československé federace vynikají jednou z nejhustších sítí turistického značení. V současné době se stále objevují nové, především cykloturistické trasy, dochází ke změnám ve vedení stávajících. To v sobě nese potřebu aktualizace. Nejspolehlivější, ovšem časově nejnáročnější, je sběr informací přímo v terénu. Tedy projít či projet všechny turistické trasy a zaznamenat stav značení i veškerých informací vhodných pro turistické mapy.

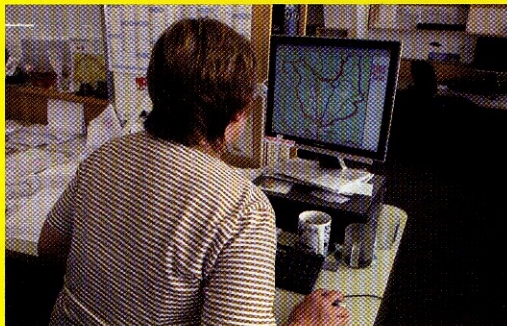
3. Úprava dat a jejich aktualizace

Základní data je nutné aktualizovat, a to ve dvou úrovních. Zprv jde o aktualizaci tematické nástavby, převážně výše zmíněným sběrem informací „v terénu“. Druhou úrovní je aktualizace základní kresby informacemi z nejrůznějších zdrojů, odpovídajících požadované podrobnosti výstupního měřítka mapy. Těmi mohou být revize městských plánů, projektová dokumentace stavebních firem, již zmíněné ortofotosnímky, mapování nových příměstských čtvrtí a podobně.

Všechna data je nutné udržovat v základním díle. Vzhledem k životnosti turistických map, která je pouze pár let, je kladen velký důraz na aktuálnost všech informací. Proto je důležité zjištěné údaje aktualizovat v reálném čase. V současné době je již také potřebným standardem u vybraných mapových prvků udržovat databázi s vybranými atributy, ze kterých se čerpají informace pro textové části mapových děl.

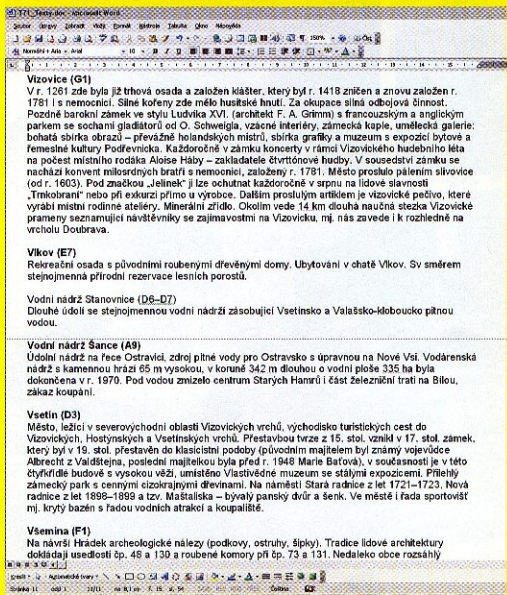

4. Redakční zpracování mapy

Z připravených a aktualizovaných dat už je možné začít tvořit mapu, na řadu přichází redaktor. Ten má za úkol doplnit k zrcadlu mapy rámové údaje, provést kontrolu úplnosti mapového obsahu a dodržení kartografické čistoty díla, aby nedocházelo k překrývání jednotlivých prvků.

5. Tvorba textové části

Vydání mapy obsahuje také textovou část, tedy alespoň na tuto podobu turistické mapy jsou z historických důvodů zvyklí čeští uživatelé. Textová část bývá umístěna většinou na zadní straně mapy, v některých případech je zpracována do přiloženého sešitu.

V textu jsou zpracovány informace o památkách, přírodních zajímavostech či významných sídlech, často doplněné o fotky. V poslední době je trendem přidávat k textové části například pohledovou mapu, digitální model terénu, panorama vrcholové části pohoří, profily vybraných tras a podobně.

Dříve se turistické mapy doplňovaly informacemi o ubytovacích zařízeních v zobrazované oblasti, tyto informace ovšem velmi rychle pozbývají platnosti a dnes proto jako prostředek pro hledání ubytování v dané oblasti slouží nejčastěji internet.

6. Sazba

Zpracovaná mapa i textová část jsou základní suroviny pro oddělení DTP (Desktop Publishing), ve kterém má grafik k dispozici formu a velikost tiskového výstupu.

Z mapového díla si vytvoří tiskovou vrstvu mapy pro přední stranu. Od redaktora dostane připravený výběr textů, z databáze má k dispozici fotografie, případně další materiály, které budou tvořit zadní stranu mapového listu. V programu pro sazbu pak provede tzv. „zlom“ podle předem dohodnuté struktury.

V případě, že jde o mapovou řadu, je nejprve zhotoven první prototyp mapy a po jeho schválení a případných úpravách slouží pro další mapy celé řady jako vzor. V případě nového titulu se podrobně testuje vše od barev až po podtrhnutí nejmenších popisů.

